

ŚLĄSKO-DĄBROWSKI DZIENNIK WOJEWÓDZKI

NR 26

KATOWICE, DNIA 20 PAŹDZIERNIKA

1945

Poz.	TREŚĆ:	Str.
DZIAŁ URZĘDOWY:		
Dekrety:		
344.	—z dnia 24 sierpnia 1945 r. o zmianie ustawy z dnia 6 maja 1945 r. o wyłączeniu ze społeczeństwa polskiego wrogich elementów	284
345.	—z dnia 24 sierpnia 1945 r. o wpisywaniu do ksiąg hipotecznych (gruntowych) prawa własności nieruchomości przejętych na cele reformy rolnej	284
346.	—z dnia 24 sierpnia 1945 r. o zmianie ustawy z dnia 29 października 1920 r. o spółdzielniach	284
347.	—z dnia 24 sierpnia 1945 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. o monopolu spirytusowym, opodatkowaniu kwasu octowego i drożdży oraz sprzedaży napojów alkoholowych	285
348.	—z dnia 24 sierpnia 1945 r. o przekształceniu Uniwersytetu Wrocławskiego i Politechniki Wrocławskiej na polskie państwowe szkoły akademickie	285
349.	—z dnia 24 sierpnia 1945 r. o utworzeniu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu	285
Rozporządzenia:		
350.	—Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 sierpnia 1945 r. o należnościach świadków, biegłych (tłumaczy) i stron w sprawach cywilnych	286
351.	—Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 sierpnia 1945 r. o taksie dla tłumaczy przysięgłych	286
352.	—Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 sierpnia 1945 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Poczty i Telegrafów o sporządzaniu przez urzędy i agencje pocztowe protestu weksli	287
353.	—Ministra Bezpieczeństwa Publicznego z dnia 10 września 1945 r. w sprawie wykonania ustawy z dnia 6 maja 1945 r. o wyłączeniu ze społeczeństwa polskiego wrogich elementów w przedmiocie przedłużenia terminów do składania wniosków o wydanie zastępczych dowodów tożsamości i ich wydawania	287
354.	—Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 31 sierpnia 1945 r. w sprawie uchylecia rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. o przekazaniu niektórym obwodowym inspektorom pracy prowadzenia rejestrów układów zbiorowych pracy	287
Uchwała Rady Ministrów:		
355.	—z dnia 7 lipca 1945 r. w sprawie wyłączenia z Okręgów Pomorze Zachodnie, Mazurskiego (Prusy Wschodnie) i Śląsk Dolny niektórych powiatów i przyznania na terenie tychże powiatów wojewodom: Gdańskiemu, Białostockiemu, Pomorskiemu i Poznańskiemu uprawnień Pełnomocników Okręgowych Rządu R. P.	288
Zarządzenie Prezesa Rady Ministrów:		
356.	—z dnia 26 maja 1945 r. w sprawie stosowania ustawy z dnia 6 maja 1945 r. o majątkach opuszczonych i porzuconych	288
Obwieszczenie Ministra Skarbu:		
357.	—z dnia 10 sierpnia 1945 r. ustalające dalszą listę przedsiębiorstw bankowych uprawnionych do handlu zagranicznymi środkami płatniczymi	288
Okólniki Wojewody Śląsko-Dąbrowskiego:		
358.	—z dnia 3 września 1945 r. w sprawie Komunalnych Kas Oszczędności	288
359.	—z dnia 28 września 1945 r. w sprawie zwolnienia budynków szkolnych	289
360.	—z dnia 27 września 1945 r. w sprawie dostarczania środków przewozowych	289
Pisma Okólne Wojewody Śląsko-Dąbrowskiego:		
361.	—z dnia 28 września 1945 r. w sprawie ulg podatkowych dla repatriantów	290
362.	—w sprawie doręczenia decyzji dotyczącej likwidacji stowarzyszenia p. n. „Dom Powstańca Śląskiego”	290
DZIAŁ NIEURZĘDOWY:		
	Zgubione dokumenty	290

DZIAŁ URZĘDOWY

344.

DEKRET

z dnia 24 sierpnia 1945 r.

o zmianie ustawy z dnia 6 maja 1945 r. o wyłączeniu ze społeczeństwa polskiego wrogich elementów.

(Przedruk z Dz. U. R. P., nr 34, poz. 203 z dnia 19 września 1945 r.)

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. W ustawie z dnia 6 maja 1945 r. o wyłączeniu ze społeczeństwa polskiego wrogich elementów (Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 96) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 dodaje się nowy ustęp (3) o brzmieniu:

„(3) Obywatele, wymienieni w art. 1, mieszkańcy górnośląskiej części województwa śląskiego (Górnego Śląska), województwa pomorskiego (z wyłączeniem powiatów: wrocławskiego, lipnowskiego, rypińskiego i niesławskiego) — oraz powiatów: gdyńskiego-grodzkiego, kartuzkiego, morskiego, starogardzkiego, kościerskiego i tczewskiego województwa gdańskiego, otrzymują jednocześnie ze złożeniem deklaracji wierności Narodowi i demokratycznemu Państwu Polskiemu zaświadczenie stałe, stwierdzające, że są obywatelami Państwa Polskiego narodowości polskiej. O złożeniu deklaracji i wydaniu zaświadczenia władza administracyjna zarządza ogłoszenie“.

2) w art. 5 — ust. (2) otrzymuje brzmienie:

„(2) Wydanie zaświadczeń stałych, wymienionych w ust. (1) oraz w art. 2 ust. (3), nie wyłącza późniejszego wszczęcia postępowania w trybie art. 4“.

Art. 2. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Sprawiedliwości, Bezpieczeństwa Publicznego, Administracji Publicznej oraz Skarbu w porozumieniu z interesowanymi ministrami.

Art. 3. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:

(—) *Bolesław Bierut*

Prezes Rady Ministrów:

(—) *Edward Osóbka-Morawski*

w/z Minister Sprawiedliwości:

(—) *Leon Chajm*

Minister Bezpieczeństwa Publicznego:

(—) *Stanisław Radkiewicz*

w/z Minister Administracji Publicznej:

(—) *Władysław Wolski*

w/z Minister Skarbu:

(—) *Leon Kurowski*

345.

DEKRET

z dnia 24 sierpnia 1945 r.

o wpisywaniu do ksiąg hipotecznych (gruntowych) prawa własności nieruchomości przejętych na cele reformy rolnej.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 34, poz. 204 z dnia 19 września 1945 r.)

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. (1) Tytułem do wpisania na rzecz Skarbu Państwa w księdze hipotecznej (gruntowej) prawa własności nieruchomości ziemskich, wymienionych w art. 2 ust. (1) lit. b), c), d) i e) dekretu z dnia 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1945 r. Nr 3, poz. 13), jest zaświadczenie wojewódzkie-

go urzędu ziemskiego, stwierdzające, że nieruchomość ziemska podpada pod działanie wyżej wymienionych przepisów.

(2) Jednocześnie z wpisaniem na rzecz Skarbu Państwa prawa własności nieruchomości ziemskiej ust. (1) ulegają wykreśleniu z księgi hipotecznej (gruntowej) wszelkie długi i ciężary nieruchomości tę obciążające z wyjątkiem służebności, których utrzymanie wojewódzki urząd ziemski uzna za niezbędne (prawo przechodu, przegonu, wodopoju, czerpania wody i t. p.).

(3) W utrzymanych służebnościach ust. (2) mogą właściwe władze ziemskie przeprowadzać zmiany stosownie do potrzeb nowoutworzonych gospodarstw.

(4) Wpisy w księdze hipotecznej (gruntowej) wymienione w ust. (1) i (2), oraz wpis zmian w służebnościach ust. (3) następują na wniosek właściwego wojewódzkiego urzędu ziemskiego.

Art. 2. (1) Tytułem do wpisania na rzecz nabywcy w księdze hipotecznej (gruntowej) prawa własności nadanej działki jest dokument nadania wraz z odpisem wykonanej decyzji właściwej władzy w przedmiocie klasyfikacji i szacunku działki łącznie z szacunkiem przydzielonego nabywcy inwentarza.

(2) Jednocześnie z wpisaniem na rzecz nabywcy prawa własności działki ulegają wpisaniu w księdze hipotecznej (gruntowej) zobowiązania z tytułu niezapłaconej ceny kupna działki i inwentarza, a także ograniczenia, wynikające z art. 13 dekretu o przeprowadzeniu reformy rolnej.

(3) Wpisy w księdze hipotecznej (gruntowej) wymienione w ust. (1) i (2), następują na wniosek właściwego powiatowego urzędu ziemskiego.

Art. 3. W wypadku zniszczenia ksiąg hipotecznych (gruntowych) wnioski o dokonanie wpisów, wymienionych w art. 1 i 2, należy złożyć we właściwym oddziale (wydziale) sądu celem rozpatrzenia ich przy rekonstrukcji ksiąg.

Art. 4. Dokumenty, wnioski i wpisy do ksiąg hipotecznych (gruntowych) oparte na przepisie niniejszego dekretu nie podlegają opłatom, sądowym i stempowym.

Art. 5. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrom: Rolnictwa i Reform Rolnych, Sprawiedliwości i Skarbu, każdemu w zakresie jego właściwości.

Art. 6. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:

(—) *Bolesław Bierut*

Prezes Rady Ministrów:

(—) *Edward Osóbka-Morawski*

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

(—) *Stanisław Mikołajczyk*

w/z Minister Sprawiedliwości:

(—) *Leon Chajm*

w/z Minister Skarbu:

(—) *Leon Kurowski*

346.

DEKRET

z dnia 24 sierpnia 1945 r.

o zmianie ustawy z dnia 29 października 1920 r. o spółdzielniach.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 34, poz. 205 z dnia 19 września 1945 r.)

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. W ustawie z dnia 29 października 1920 r. o spółdzielniach (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr 55, poz. 495) wprowadza się zmiany następujące:

1) Po art. 70 dodaje się nowy art. 70 a w brzmieniu: „Art. 70 a. Rada Ministrów może dla dobra ruchu spółdzielczego zarządzić w drodze uchwały połączenie związków rewizyjnych na zasadach w uchwałach ustalonych z jednoczesnym nadaniem statutu nowopowstającemu związkowi rewizyjnemu, przy czym przepisy art. 113 i 115 stosuje się odpowiednio“.

2) Po art. 115 dodaje się nowy art. 115 a w brzmieniu: „Art. 115 a. W wypadkach, wywołanych wyjątkowymi okolicznościami gospodarczymi, Rada Ministrów może dla dobra ruchu spółdzielczego zarządzić w drodze uchwały połączenie spółdzielni na zasadach w uchwale ustalonych z jednoczesnym nadaniem statutu przejmującej spółdzielni, przy czym przepisy art. 73 i 108 nie będą stosowane; przepisy zaś art. 107 oraz art. 109—115, stosuje się odpowiednio“.

Art. 2. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Skarbu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości.

Art. 3. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:

(—) *Bolesław Bierut*

Prezes Rady Ministrów:

(—) *Edward Osóbka-Morawski*

Minister Skarbu:

(—) *Konstanty Dąbrowski*

Minister Sprawiedliwości:

(—) *Henryk Świątkowski*

347.

DEKRET

z dnia 24 sierpnia 1945 r.

o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. o monopolu spirytusowym, opodatkowaniu kwasu octowego i drożdży oraz sprzedaży napojów alkoholowych.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 206 z dnia 19 września 1945 r.)

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Uchyla się moc obowiązująca art. 62 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. o monopolu spirytusowym, opodatkowaniu kwasu octowego i drożdży oraz sprzedaży napojów alkoholowych (Dz. U. R. P. Nr 63, poz. 586) z późniejszymi zmianami.

Art. 2. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Skarbu.

Art. 3. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1946 r.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:

(—) *Bolesław Bierut*

Prezes Rady Ministrów:

(—) *Edward Osóbka-Morawski*

w/z Minister Skarbu:

(—) *Leon Kurowski*

348.

DEKRET

z dnia 24 sierpnia 1945 r.

o przekształceniu Uniwersytetu Wrocławskiego i Politechniki Wrocławskiej na polskie państwowe szkoły akademickie.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 34, poz. 207 z dnia 19 września 1945 r.)

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Uniwersytet Wrocławski i Politechnika Wrocławska stają się polskimi państwowymi szkołami akademickimi.

Art. 2. (1) Uniwersytet Wrocławski dzieli się na wydziały:

1. prawno-administracyjny,
2. humanistyczny,
3. matematyczno-przyrodniczy,

4. lekarski z oddziałem farmaceutycznym,

5. medycyny weterynaryjnej,

6. rolnictwa z oddziałem ogrodniczym.

(2) Politechnika Wrocławska dzieli się na wydziały:

1. chemiczny,

2. mechaniczno-elektrotechniczny,

3. budownictwa,

4. hutniczo-górnicy.

(3) Minister Oświaty określi czas i kolejność uruchomienia poszczególnych wydziałów.

Art. 3. Uniwersytet Wrocławski i Politechnika Wrocławska mają wspólne zakłady naukowe. Stosunek prawny tych instytucji do Uniwersytetu i Politechniki określi Minister Oświaty.

Art. 4. (1) Pierwszych rektorów i pierwszy skład profesorów Uniwersytetu i Politechniki Wrocławskiej mianuje Prezydent Krajowej Rady Narodowej na wniosek Ministra Oświaty.

(2) W okresie organizacyjnym, trwającym do dnia 31 sierpnia 1946 r., rektorowie Uniwersytetu Wrocławskiego i Politechniki Wrocławskiej mają kompetencje senatu akademickiego, dziekanów i rad wydziałowych.

(3) Minister Oświaty może w drodze rozporządzenia ograniczyć kompetencje rektorów określone w ust. (2).

Art. 5. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Oświaty.

Art. 6. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:

(—) *Bolesław Bierut*

Prezes Rady Ministrów:

(—) *Edward Osóbka-Morawski*

Minister Oświaty:

(—) *Czesław Wyczech*

349.

DEKRET

z dnia 24 sierpnia 1945 r.

o utworzeniu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 34, poz. 208 z dnia 19 września 1945 r.)

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Tworzy się Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Art. 2. Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu jest państwową szkołą akademicką.

Art. 3. (1) Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu dzieli się na dwa wydziały:

1) matematyczno-przyrodniczy,

2) humanistyczny.

(2) Minister Oświaty może w drodze rozporządzenia powołać do życia nowe wydziały i oddziały.

Art. 4. (1) Pierwszego rektora i pierwszy skład profesorów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu mianuje Prezydent Krajowej Rady Narodowej na wniosek Ministra Oświaty.

(2) W okresie organizacyjnym, trwającym do dnia 31 sierpnia 1947 r., rektor Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu ma kompetencje senatu akademickiego, dziekanów i rad wydziałowych.

(3) Minister Oświaty może w drodze rozporządzenia ograniczyć kompetencje rektora określone w ust. (2).

Art. 5. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Oświaty.

Art. 6. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:

(—) *Bolesław Bierut*

Prezes Rady Ministrów:

(—) *Edward Osóbka-Morawski*

Minister Oświaty:

(—) *Czesław Wyczech*

350.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 30 sierpnia 1945 r.

o należnościach świadków, biegłych (tłumaczy) i stron w sprawach cywilnych.

(Przedruk z Dz. U. R. P. nr 33, poz. 197 z dn. 17 września 1945 r.)

Na podstawie art. 72 przepisów o kosztach sądowych z dnia 24 października 1934 r. (Dz. U. R. P. z 1945 r. nr 15, poz. 89) zarządzam, co następuje:

Rozdział I.

O należnościach świadków.

§ 1. Należności świadków obejmują: zwrot wydatków koniecznych, związanych ze stawiennictwem do sądu, oraz wynagrodzenie za utratę zarobku (art. 303 k. p. c.).

§ 2. Wydatki konieczne, związane ze stawiennictwem do sądu, składają się z niezbędnych kosztów podróży od miejsca zamieszkania świadka, uwidocznionego w wezwaniu, do miejsca urzędowania sądu i z powrotem oraz strawnego.

§ 3. Za niezbędne koszty podróży uważa się koszty przejazdu środkiem transportu masowego (koleje, tramwaje, autobusy i t. p.), odbytego klasą najniższą, w braku zaś takiego środka — koszty przejazdu innym najtańszym z dostępnych środków lokomocji.

§ 4. Jeżeli świadek odbył podróż swoim środkiem lokomocji lub pieszo, należy mu przyznać koszty przejazdu, jakie by mu się należały w myśl przepisów rozporządzenia niniejszego.

§ 5. Wysokość strawnego określa sąd według swego uznania, biorąc za podstawę przeciętne koszty utrzymania w siedzibie sądu, w sumie nie większej niż 100 zł dziennie.

§ 6. Będący w służbie czynnej funkcjonariusze państwowi i osoby wojskowe otrzymują koszty podróży i diety według norm, ustanowionych dla podróży służbowych, jeżeli okoliczności, o których mają zeznawać, pozostają w związku z wykonywaniem ich urzędu lub służby; w innych przypadkach stosuje się do nich zasady ogólne.

§ 7. Wynagrodzenie za utratę zarobku służy tylko osobom, pobierającym płacę za każdy dzień pracy.

Wynagrodzenie to określa sąd, według swego uznania w sumie nie większej niż 100 zł.

§ 8. Jeżeli ta sama osoba będzie przesłuchana w kilku sprawach cywilnych tego samego dnia, wówczas należność jej oblicza się jak za jedną sprawę, sumę zaś rozdziela się równomiernie pomiędzy wszystkie sprawy.

§ 9. Świadkom służy prawo do należności także wtedy, gdy na wezwanie sądu stawili się, lecz nie zostali przesłuchani.

§ 10. Świadkowie, którzy stawili się bez wezwania sądowego, nie mają prawa do należności, chyba że sąd ich przesłuchał.

Rozdział II.

O należnościach biegłych (i tłumaczy).

§ 11. Należności biegłych obejmują wynagrodzenie za stawiennictwo do sądu i za wykonaną pracę (art. 313 k. p. c.).

§ 12. Do wynagrodzenia biegłych za stawiennictwo w sądzie stosuje się odpowiednio przepisy §§ 1—9 rozporządzenia niniejszego z tą zmianą, że wynagrodzenie za utratę zarobku przyznaje się tylko w razie nieprzesłuchania biegłego, wezwanego do sądu, i że przepis § 8 dotyczy wyłącznie kosztów przejazdu i strawnego.

§ 13. Wysokość wynagrodzenia biegłego za wykonaną pracę określa sąd po jego wysłuchaniu, z uwzględnieniem wymaganych od niego kwalifikacji, czasu i trudu, koniecznego do wykonania pracy.

§ 14. Jeżeli co do określenia wynagrodzenia pewnych kategorii biegłych istnieją przepisy szczególne, należy biegłym tym przyznawać wynagrodzenie w myśl tych przepisów.

§ 15. Przepisy rozdziału niniejszego stosuje się odpowiednio do tłumaczy (art. 290 § 2 k. p. c.).

Rozdział III.

O należnościach strony.

§ 16. Należności strony, wezwanej do osobistego stawiennictwa, obejmują zwrot kosztów podróży i wynagrodzenie za utratę zarobku (art. 100 k. p. c.).

§ 17. Do określenia zwrotu kosztów podróży i wynagrodzenia za utratę zarobku strony stosuje się odpowiednio §§ 1—7 rozporządzenia niniejszego.

Rozdział IV.

O przyznaniu należności.

§ 18. Świadkowie powinni zgłosić żądanie przyznania im należności niezwłocznie po wykonaniu swego obowiązku.

Zgłoszenie żądania tego przez biegłych, tłumaczy i stronę powinno nastąpić najpóźniej przed zamknięciem rozprawy, bezpośrednio poprzedzającej rozstrzygnięcie sprawy.

§ 19. O należnościach świadków, biegłych (i tłumaczy) sąd rozstrzyga postanowieniem (art. 109 § 2 k. p. c.).

Projekt postanowienia przedstawia sądowi sekretarz prowadzący rachunek kosztów postępowania, lub protokolant.

Postanowienie o przyznanej należności oznajmia się ustnie. Należność wypłaca się w miarę możliwości niezwłocznie; w razie niemożności niezwłocznej wypłaty należność przesłana będzie pocztą bez obciążenia świadka (biegłego, tłumacza) opłatą pocztową.

Wypłatę należności należy uwidocznić w aktach sprawy.

§ 20. Jeżeli sąd wezwany ma przeprowadzić dowód (art. 252 k. p. c.), sąd orzekający, przesyłając akta sprawy, przekaże jednocześnie sądowi wezwanemu złożoną już zaliczkę na koszty przeprowadzenia dowodu, bądź zobowiąże stronę do złożenia zaliczki bezpośrednio w sądzie wezwanym, który również władny będzie określić jej wysokość i termin złożenia. Sąd wezwany postąpi z zaliczką tą według zasad rozporządzenia niniejszego.

§ 21. Jeżeli sąd wezwany postanowi przeprowadzić nowe dowody (art. 259 § 3 k. p. c.), przekazana zaś zaliczka okaże się na ten cel nie wystarczająca, wówczas sąd wezwany powinien zażądać złożenia przez stronę zaliczki uzupełniającej w określonym terminie i wysokości.

§ 22. O należnościach strony (art. 100 k. p. c.) sąd rozstrzyga w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji (art. 109 § 1 k. p. c.).

Rozdział V.

Postanowienie końcowe.

§ 23. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 grudnia 1932 r. o należnościach świadków, biegłych (tłumaczy) i stron w sprawach cywilnych (Dz. U. R. P. nr 114, poz. 944).

w/z Minister Sprawiedliwości:

(—) Leon Chajni

351.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 30 sierpnia 1945 r.

o taksie dla tłumaczy przysięgłych.

(Przedruk z Dz. U. R. P. nr 33, poz. 198 z dn. 17 września 1945 r.)

Na podstawie art. 268 prawa o ustroju sądów powszechnych z dnia 6 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr 102, poz. 863, z 1937 r. Nr 30, poz. 220, z 1944 r. Nr 11, poz. 56 i Nr 15, poz. 84 oraz z 1945 r. Nr 9, poz. 46 i nr 11, poz. 54) zarządzam, co następuje:

§ 1. Za tłumaczenia wszelkiego rodzaju pism, sporządzane na żądanie władz i urzędów, tłumacze przysięgli pobierają wynagrodzenie poniżej wyszczególnione, a mianowicie za każdą stronicę przekładu:

a) z języka białoruskiego, czeskiego, francuskiego, litewskiego, niemieckiego, rosyjskiego, słowackiego, ukraińskiego lub żydowskiego na język polski 15 zł

- b) z innego języka europejskiego lub łacińskiego na język polski 25 zł
 c) z języka pozaeuropejskiego na język polski 40 zł
 d) z języka polskiego na język białoruski, czeski, francuski, litewski, niemiecki, rosyjski, słowacki, ukraiński lub żydowski 25 zł
 e) z języka polskiego na inny język europejski lub łaciński 50 zł
 f) z języka polskiego na pozaeuropejski 80 zł

§ 2. Za sporządzenie i zaświadczenie zgodności kopii tłumaczenia albo kopii pisma sporządzonego w obcym języku, na żądanie władz i urzędów, tłumacze przysięgli pobierają, jeżeli kopię sporządzono w języku:

- a) polskim 2.50 zł
 b) białoruskim, czeskim, francuskim, litewskim, niemieckim, rosyjskim, słowackim, ukraińskim lub żydowskim 5.— zł
 c) innym europejskim lub łacińskim 10.— zł
 d) pozaeuropejskim 16.— zł

§ 3. Za sprawdzenie dostarczonego przez władzę lub urząd tłumaczenia i zaświadczenie jego zgodności z oryginałem tłumacze przysięgli pobierają wynagrodzenie w wysokości połowy ustanowionych w § 1 stawek zależnie od języka, z którego lub na który tłumaczenie jest dokonane.

§ 4. Przy obliczaniu wynagrodzenia w myśl §§ 1—3 niniejszego rozporządzenia uważa się za stronę 30 wierszy, a za wiersz 45 liter pisma.

Stronice rozpoczętą liczy się się za całą, jeżeli obejmuje więcej niż 15 wierszy, w przeciwnym razie za połowę.

§ 5. Za sporządzenie tłumaczenia, za sporządzenie i zaświadczenie zgodności kopii tłumaczenia oraz za sporządzenie i zaświadczenie zgodności dostarczonego tłumaczenia, na żądanie osób prywatnych, tłumacze przysięgli pobierają wynagrodzenie w wysokości podwójnej stawek ustanowionych w §§ 1—4.

§ 6. Za przekład podpisu tłumacze przysięgli pobierają 10 zł.

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 grudnia 1928 r. o taksie dla tłumaczy przysięgłych (Dz. U. R. P. Nr 104, poz. 944), zmienione rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 grudnia 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 110, poz. 908).

w/z Minister Sprawiedliwości:

(—) *Leon Chajm*

352.

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 30 sierpnia 1945 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Poczt i Telegrafów o sporządzaniu przez urzędy i agencje pocztowe protestu weksli.

(Przedruk z Dz. U. R. P. nr 33, poz. 199 z dn. 17 września 1945 r.)

Na podstawie art. 95 prawa wekslowego (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr. 37, poz. 282) zarządzam, co następuje:

§ 1. Urzędy pocztowe sporządzają protesty z powodu niezaplacenia weksli w miejscowym okręgu doręczeń bez ograniczenia sumy, w okręgu doręczeń listonosza wiejskiego do 2.000 zł.

Agencje pocztowe sporządzają protesty weksli z powodu niezaplacenia do sumy 2.000 zł.

§ 2. Urzędy i agencje pocztowe nie mogą sporządzać protestów weksli jeżeli:

- a) weksel jest wystawiony w języku innym, aniżeli państwowym;
 b) weksel jest wystawiony zagranicą lub na walutę zagraniczną;
 c) weksel jest zaopatrzony adresem w potrzebie lub przyjęciem w potrzebie;
 d) protest ma być sporządzony przy przedstawieniu kilku egzemplarzy tego samego wekslu albo przy przedstawieniu oryginału i odpisu wekslu.

§ 3. Urzędy i agencje pocztowe sporządzają protesty weksli we wszystkich miejscowościach, w których ma siedzibę urząd lub agencja pocztowa oraz w tych, które są obsługiwane przez listonoszów wiejskich.

§ 4. Warunki przyjmowania i przesyłania w listach zleceniowych weksli, przeznaczonych do protestu, określa ordynacja pocztowa.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Z dniem tym traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 lipca 1939 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Poczt i Telegrafów o sporządzeniu przez urzędy i agencje pocztowe protestów weksli (Dz. U. R. P. Nr 65, poz. 443).

w/z Minister Sprawiedliwości:

(—) *Leon Chajm*

353.

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO

z dnia 10 września 1945 r.

w sprawie wykonania ustawy z dnia 6 maja 1945 r. o wyłączeniu ze społeczeństwa polskiego wrogich elementów w przedmiocie przedłużenia terminów do składania wniosków o wydanie zastępczych dowodów tożsamości i ich wydawania.

(Przedruk z Dz. U. R. P. nr 33, poz. 201 z dn. 17 września 1945 r.)

Na podstawie art. 26 ust. (2) ustawy z dnia 6 maja 1945 r. o wyłączeniu ze społeczeństwa polskiego wrogich elementów (Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 96) w porozumieniu z Ministrem Administracji Publicznej i Ministrem Sprawiedliwości zarządzam, co następuje:

§ 1. Termin do składania wniosku o wydanie zastępczego dowodu tożsamości, przewidziany w § 4 rozporządzenia Ministra Bezpieczeństwa Publicznego z dnia 26 maja 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 129), przedłuża się do dnia 10 października 1945 r., a termin do wydawania tych dowodów, przewidziany w § 5 wspomnianego rozporządzenia, przedłuża się do dnia 25 października 1945 r.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Bezpieczeństwa Publicznego:

(—) *Stanisław Radkiewicz*

354.

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 31 sierpnia 1945 r.

w sprawie uchylecia rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. o przekazaniu niektórym obwodowym inspektorom pracy prowadzenia rejestrów układów zbiorowych pracy.

(Przedruk z Dz. U. R. P. nr 33, poz. 200 z dn. 17 września 1945 r.)

Na podstawie art. 12 ust. (5) ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości zarządzam, co następuje:

§ 1. Uchyla się rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, o przekazaniu niektórym obwodowym inspektorom pracy prowadzenia rejestrów układów zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 315).

§ 2. Obwodowi inspektorzy pracy we Włocławku, w Częstochowie, w Sosnowcu, w Białej Krakowskiej, w Bielsku Cieszyńskim, w Bydgoszczy i w Gdyni przekazują księgi i akta rejestrowe właściwym terytorialnie obwodowym inspektorom pracy.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Pracy i Opieki Społecznej:

(—) *Jan Stańczyk*

355.

UCHWAŁA RADY MINISTRÓW

z dnia 7 lipca 1945 r.

w sprawie wyłączenia z Okręgów Pomorze Zachodnie, Mazurskiego (Prusy Wschodnie) i Śląsk Dolny niektórych powiatów i przyznania na terenie tychże powiatów wojewodom: Gdańskiemu, Białostockiemu, Pomorskiemu i Poznańskiemu uprawnień Pełnomocników Okręgowych Rządu R. P.

(Przedruk z Monitora Polskiego Nr 29, poz. 77 z dnia 25 września 1945 r.)

1) Wylacza się z Okręgów Mazurskiego (Prusy Wschodnie) i Pomorze Zachodnie powiaty: Elbląg, Malbork, Sztum, Kwidzyn, Leborg, Bytów, Miastko, Słupski i Sławno.

2) Wylacza się z Okręgu Mazurskiego (Prusy Wschodnie) powiaty: Goldap, Elk i Olecko (Margrabowo).

3) Wylacza się z Okręgu Pomorze Zachodnie powiaty: Złotów i Człochów.

4) Wylacza się z Okręgów Pomorze Zachodnie i Śląsk Dolny powiaty: Piła, Trzcianka, Strzelce, Gorzów, Skwierzyna, Pypin, Cielecin, Miedzyrzecz, Babimost, Krosno, Sulichów (Świebodzin), Wschowa, Gubin i Zielona Góra.

5) Powierza się administrację powiatów wymienionych w pkt. 1-szym niniejszej uchwały — wojewodzie Gdańskiemu,

w pkt. 2-im niniejszej uchwały — wojewodzie Białostockiemu.

w pkt. 3-im niniejszej uchwały — wojewodzie Pomorskiemu,

w pkt. 4-ym niniejszej uchwały — wojewodzie Poznańskiemu.

6) Wojewodom Gdańskiemu, Białostockiemu, Pomorskiemu i Poznańskiemu w odniesieniu do tych powiatów administracja których została im w myśl pkt. 5 powierzona — przysługiwać będą uprawnienia pełnomocników Okręgowych Rządu R. P.

7) Wykonanie niniejszej uchwały powierza się Ministrowi Administracji Publicznej.

Prezes Rady Ministrów:

(—) Edward Osóbka-Morawski

356.

ZARZĄDZENIE PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 26 maja 1945 r.

w sprawie stosowania ustawy z dnia 6 maja 1945 r. o majątkach opuszczonych i porzuczonych

(Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 97).

Do wszystkich Ob. Ob. Ministrów i Dyrektorów centralnych państwowych urzędów i instytucji.

Doszło do mojej wiadomości, że podległe Ob. Ob. Ministrom i Dyrektorom centralnych państwowych urzędów i instytucji jednostki administracyjne nie zawsze stosują się do postanowień ustawy z dnia 6 maja 1945 r. o majątkach opuszczonych i porzuczonych (Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 97), a w szczególności:

1) przewidziany art. 10 ustawy obowiązek władz państwowych i samorządowych zawiadamiania oddziałów wojewódzkich Tymczasowego Zarządu Państwowego o majątkach opuszczonych lub porzuczonych — nie jest wykonywany;

2) majątki, których zarząd objęły władze lub instytucje państwowe przed wejściem w życie ustawy nie są zgłaszane do Tymczasowego Zarządu Państwowego ani też nie występuje się co do nich o przekazanie zarządu w trybie art. 14 ustawy; ustanowieni przez te władze zarządcy, nie sporządzili do tej chwili remanentów i bilansu otwarcia, nie składają władzę Tymcz. Zarz. Państw. sprawozdań i nie przekazują wpływów,

3) władze bezpieczeństwa i organy milicji nie zawsze współdziałają z Tymczasowym Zarządem Państwowym w zakresie ujawnienia i zabezpieczenia majątków opuszczonych i porzuczonych.

W związku z powyższym proszę Ob. Ob. Ministrów i Dyrektorów centralnych państwowych urzędów i instytucji o wydanie stosownych poleceń i zarządzeń organom podległym, a przede wszystkim o pouczenie, że na wszystkich władzach i urzędach państwowych spoczywa obowiązek zawiadamiania Tymczasowego Zarządu Państwowego o majątkach opuszczonych i porzuczonych oraz porozumiewania się bądź z Głównym Urzędem Tymczasowego Zarządu Państwowego bądź też z właściwymi terenowo jego Oddziałami Wojewódzkimi we wszystkich sprawach dotyczących zarządu takimi majątkami.

W ujawnianiu tych majątków winny współdziałać także zarządy miejskie i gminne, jak również organy bezpieczeństwa i milicji obywatelskiej.

W przypadkach zastosowania wyłączeń z art. 25 ustawy, t. j. gdy chodzi o majątki mające szczególne znaczenie dla interesów Państwa, należy stosować się do terminów podanych przez Oddziały Wojewódzkie Tymczasowego Zarządu Państwowego i właściwe wnioski wraz z uzasadnieniem nadsyłać Oddziałom Wojewódzkim T. Z. P. w czasie przez nie wyznaczonym zgodnie z terminarzem rozpraw sądowych.

Prezes Rady Ministrów:

podpis

(E. Osóbka-Morawski)

357.

OBWIESZCZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 10 sierpnia 1945 r.

ustalające dalszą listę przedsiębiorstw bankowych, uprawnionych do handlu zagranicznymi środkami płatniczymi.

(Przedruk z Monitora Polskiego Nr 22, poz. 68 z dnia 3 września 1945 r.)

Na podstawie art. 5 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 kwietnia 1936 r. w sprawie obrotu pieniężnego z zagranicą oraz obrotu zagranicznymi i krajowymi środkami płatniczymi (Dz. U. R. P. z r. 1938, Nr 86, poz. 584), zmienionego dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 2 września 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr 87, poz. 549), ogłaszam, że

Bankowi Polska Kasa Opieki

nadane zostały uprawnienia banku dewizowego w zakresie ustalonym w § 1 ust. (2) i (6) oraz § 8 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 24 lipca 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 57, poz. 419), zmienionego rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 20 stycznia 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr 7, poz. 40).

Minister Skarbu:

(—) Konstanty Dąbrowski

358.

WOJEWODA ŚLĄSKO-DĄBROWSKI

Nr. Sm III. 11/2.

Katowice, dnia 3 września 1945 r.

OKÓLNIK Nr 208/45

w sprawie Komunalnych Kas Oszczędności.

Obywatele Prezydenci Miast i Starostwie jako Przedwodniczący Wydz. Powiatowych Śl. Opolskiego!

Zgodnie z zarządzeniem Ministerstwa Administracji Publicznej z dnia 7, 8. 1945 r. L. dz. III. S. 10459 — wydanym w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu w sprawie utworzenia Komunalnych Kas Oszczędności na terenach odzyskanych wydaje następujące wytyczne:

Komunalne Kasy Oszczędności mogą być zakładane tylko przez miasta wydzielone, oraz związki samorządowe, powiatowe, samodzielnie, bądź zespolone przez utworzony w tym celu związek międzykomunalny.

W celu założenia kasy oszczędności organ stanowiący związek założycielski powinien powziąć uchwałę o założeniu kasy. Uchwała ta powinna zawierać:

- 1) przyznanie kapitału zakładowego w wysokości co najmniej 50.000 zł i bezzwrotnej dotacji na zorganizowanie w wysokości co najmniej 10.000 zł, przy czym kapitał zakładowy powinien być wpłacony gotówką;
- 2) przyjęcie odpowiedzialności za zobowiązania kasy w zakresie przewidzianym w art. 4 ustawy z dnia 24. 10. 34;
- 3) tekst statutu kasy.

Uchwała powinna być złożona władzy nadzorczej do zatwierdzenia.. (Art. 18 ustawy z dnia 24. 10. 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności).

W załączeniu przesyłam odpis statutu wzorowego.

Uchwałę należy powziąć w formie postanowienia prezydenta miasta względnie starosty, jako przewodniczącego wydziału powiatowego zastępującego uchwałę rady narodowej.

Postanowienie w 2 egzemplarzach, oraz statut kasy przedkłada związek założycielski do Urzędu Wojewódzkiego Wydział Samorządowy — który przedłoży je Wydziałowi Wojewódzkiemu, względnie Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej do zatwierdzenia.

Po zatwierdzeniu uchwały o założeniu kasy oszczędności (art. 18), powołaniu organów (art. 8), oraz wpłaceniu przez związek założycielski kapitału zakładowego i dotacji na zorganizowanie, dyrekcja zgłosi założenie kasy celem wpisania do rejestru handlowego. (Art. 19.)

(1) Wpis kasy oszczędności do rejestru handlowego powinien obejmować: 1) firmę, siedzibę i zakres działania kasy, 2) wysokość kapitału zakładowego, 3) imiona i nazwiska członków dyrekcji oraz osób reprezentowania kasy i 4) oznaczenie pisma do ogłoszeń kasy. (Art. 20.)

(2) Do zgłoszenia kasy należy dołączyć: 1) statut, 2) dowód zatwierdzenia przez władzę nadzorczą uchwały związku założycielskiego o założeniu kasy, oraz 3) oświadczenie dyrekcji, że kapitał zakładowy został wpłacony w całości. (Art. 20.)

Do zgłoszenia kasy oszczędności oraz zmiany składu osobowego dyrekcji należy dołączyć skreślone wobec sądu lub uwierzytelnione notarialnie podpisy członków dyrekcji, uprawnionych do reprezentowania kasy. (Art. 21 Dz. U. R. P. Nr 95 z r. 1934).

Do chwili utworzenia się organów, stanowiących związek założycielski, przewodniczący związku założycielskiego (prezydent miasta, starosta jako przewodniczący wydziału powiatowego) powołuje członków rady kasy i ich zastępców, których zatwierdza władza nadzorcza.

Wojewoda :

w/z. (pplk. *Ziętek*), Wicewojewoda.

359.

WOJEWODA ŚLĄSKO-DĄBROWSKI

Nr Og/82/b/129/45. Katowice, dnia 28. 9. 1945 r.

OKÓLNIAK Nr 228/45

w sprawie zwolnienia budynków szkolnych.

Ob. Starostowie Powiatowi i Grodzczy!

Ob. Prezydenci miast wydzielonych!

W uzupełnieniu okólnika z dnia 12 czerwca 1945 r. Nr Sm. I. 1/3 — 80 (Śląsko-Dąbrowski Dziennik Wojewódzki Nr 14, poz. 198) podaje do wiadomości, co następuje:

Celem umożliwienia należytego rozwoju oświaty i rozpoczęcia normalnej pracy szkolnej Rada Ministrów uchwałą z dnia 18 sierpnia 1945 r. postanowiła:

- a) że wszelkie budynki stanowiące własnością Państwa, samorządu i innych instytucji prawa publicznego oraz osób fizycznych, a przeznaczonych na cele szkolne, o ile są zajęte na cele mieszkalne, winny być jaknajrychlej zwrócone właściwej instytucji oświatowej,
- b) że instytucje lub jednostki wojskowe zajmujące budynki szkolne w miastach winny być przeniesione za miasto w terminie do 1-go października 1945 r. jeśli ich obecność w tych miastach nie jest nieodzowna.

W związku z powyższym zlecam ponownie Ob. Ob. Starostom Powiatowym oraz Prezydentom miast wydzielonych, aby każdy w swoim zakresie zbadał istnie-

jący stan rzeczy i wydał odpowiednie zarządzenia, zmierzające do bezwzględnego zwolnienia budynków szkolnych, zajmowanych na inne cele. Równocześnie polecam współdziałać przy przenoszeniu odnośnych instytucji z budynków szkolnych do innych budynków, które winny im być udostępnione.

Proszę o dopilnowanie ścisłego wykonania niniejszego zarządzenia.

Wojewoda :

w/z. (—) Pplk. *Ziętek*, Wicewojewoda

360.

WOJEWODA ŚLĄSKO-DĄBROWSKI

Nr: Og/101/179/45. Katowice, dnia 27 września 1945 r.

OKÓLNIAK Nr 229/45

w sprawie dostarczania środków przewozowych.

Ob. Ob. Starostowie Powiatowi i Grodzczy i Prezydenci miast wydzielonych z wyłączeniem Śląska Opolskiego!

Do Ministerstwa Administracji Publicznej dochodzą skargi ze strony ludności cywilnej na nadmierne obciążenia obowiązkiem dostarczania podwód na żądanie różnych władz i na popelniane przy tym nadużycia.

Zdarzają się wypadki zabierania na podwoły sprzężaju w czasie, kiedy jego właściciel odbywa drogę do miasta, przy czym wyrzuca się jego produkty, które w mieście spieniężyć zamierzał.

Niejednokrotnie konie z wozem, zabrane na podwoły, przez długi czas nie są zwracane, a nawet czasem wogóle nie są oddawane właścicielowi.

Niekiedy podwoły są używane pod pretekstem wyjazdów służbowych do prywatnego użytku różnych funkcjonariuszów.

Dla przeciążonej świadczeniami na rzecz Państwa ludności wiejskiej taki stan jest bardzo uciążliwy, wytworza niepewność stosunków, rozgorzyczenie i brak zaufania do władz państwowych, od których winna ona spodziewać się opieki.

W związku z tym Ministerstwo wyjaśnia, że w przedmiocie dostarczania środków przewozowych obowiązują następujące przepisy:

1. Rozp. R. P. z dnia 20. X. 1927 r. o dostarczaniu środków przewozowych dla wykonywania budowy i utrzymania dróg publicznych i mostów (Dz. U. R. P., poz. 846);
2. Ustawa z dnia 26. III. 1935 r. o świadczeniach w naturze na niektóre cele publiczne (Dz. U. R. P., poz. 204), zmieniona dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4. XI. 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 593), oraz Rozp. Min. Spr. Wewn. z dnia 24. VI. 1936 r. w sprawie sposobu wymiaru i poboru świadczeń w naturze na niektóre cele publiczne (Dz. U. R. P., poz. 377);
3. Rozp. R. P. z dnia 12. XI. 1927 r. o obowiązku dostarczania środków przewozowych na rzecz wojska w czasie pokoju (Dz. U. R. P., poz. 883); wyk. R. — poz. 613(29); zmienione rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Spraw Wojskowych z dnia 19. XII. 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 4, poz. 31);
4. Rozp. R. P. z dnia 24. X. 1934 r. o świadczeniach osobistych (Dz. U. R. P. z 1939 r., poz. 354); wyk. Rozp. Min. z 27. I. 1936 r. (Dz. U. R. P., poz. 152).

Z przytoczonych powyżej przepisów prawnych należy przestrzegać w szczególności następujących zasad:

I. Obowiązek dostarczania środków przewozowych nie może być nakładany na rolników w okresie pilnych robót polnych (zasiewów i zbiorów ziemiołódów).

II. Obowiązek ten nałożony być może tylko przez organa do tego ustawowo upoważnione.

III. Dostarczanie środków przewozowych przeprowadzać należy w drodze dobrowolnej umowy, a tylko w określonych wypadkach — w drodze stosowania przymusu.

IV. Za przymusowe dostarczenie środków przewozowych powinno być wypłacone wynagrodzenie.

V. Powoływanie do świadczeń przeprowadzać należy przez nakazy imienne — jedynie w wypadkach niecierpiących zwłoki — w drodze powołania ustnego.

VI. W wypadku, zniszczenia, uszkodzenia lub utraty środka przewozowego, które nastąpiło w czasie lub w

następstwie pełnienia świadczeń bez winy właściciela, powinno być wypłacone odszkodowanie.

Wszelkie akty samowoli, wykorzystywania podwół dla celów prywatnych, zabierania koni bez należytego uprzedzenia, niedbałego obchodzenia się ze sprzężajem i t. p., bezprawia, których ostrze zwraca się przeciw ludności wiejskiej będą badane i bezwzględnie karane.

Wojewoda:

w/z (—) Ppłk. *Zietek*, Wicewojewoda

361.

WOJEWÓDA ŚLĄSKO-DĄBROWSKI

Nr Sm. III 15/28. Katowice, dnia 28 września 1945 r.

w sprawie ulg podatkowych dla repatriantów.

Do Ob. Prezydentów Miast i Przewodniczących Wydziałów Powiatowych!

Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 27. 8. 1945 r. i z dnia 11. 9. 1945 r. L. dz. V/25076/1 — 8/13/45 — wydało zarządzenie w sprawie ulg podatkowych dla repatriantów.

We wrześniu 1944 r. zostały bowiem zawarte między Polskim Komitetem Wyzwolenia Narodowego, a Rządami Litewskiej, Białoruskiej i Ukraińskiej Socialist. Republik Rad, trzy jednobrzmiące układy, dotyczące ewakuacji obywateli polskich z terytorium tych 3-ch republik do Polski, oraz ludności litewskiej, białoruskiej i ukraińskiej z terytorium Polski na tereny wymienionych republik.

Art. 3 powołanej wyżej umowy przewiduje dla osób repatriowanych ulgi podatkowe w postaci: a) umorzenia zaległości podatkowych osobom wyjeżdżającym z Polski, oraz b) zwolnienia od podatków w latach 1944 i 1945, przysługującego obywatelom polskim powracającym do Polski.

Izba Skarbowa w Katowicach pismem okólnym z 18. 9. 1945 L. dz. W-II 2/645/45 uregulowała powyższa sprawę w okręgu Izby.

Repatriantom na podstawie tych zarządzeń będą przysługiwały ulgi w następującym rozmiarze:

- 1) repatrianci, którzy objęli gospodarstwa wiejskie na terenie Województwa Śląsko-Dąbrowskiego, są w latach 1944 i 1945 zwolnieni całkowicie od wszelkich podatków państwowych przypadających od tych gospodarstw;
- 2) pracownicy wszelkiego rodzaju są w latach 1944 i 1945 wolni od podatku od wynagrodzeń;
- 3) pozostali podatnicy, którzy objęli placówki na terenie województwa, są wolni *jedynie od podatku dochodowego*, przypadającego za rok gospodarczy 1945, jeżeli jego kwota za ten okres nie przekracza 2.000 zł.

Jeżeli podatek dochodowy przewyższa 2.000 zł, to umorzeniu podlega kwota 2.000 zł.

Ministerstwo Skarbu podało do wiadomości, że Ministerstwo Administracji Publicznej zamierza wydać ze swej strony w krótkim czasie zarządzenie w sprawie ulg podatkowych przysługujących repatriantom, na mocy powołanych układów w zakresie podatków samorządowych, biorąc również pod uwagę podatki przekazane związkowi samorządowemu na mocy dekretu o reformie samorządowego systemu podatkowego (Dz. U. R. P. Nr 13, poz. 73 z roku 1945) i zaznaczyło, że nie zależnie od trzech równobrzmiących układów zawartych we wrześniu 1944 r. między Polskim Komitetem Wyzwolenia Narodowego a Rządem Litewskim, Białoruskiej i Ukraińskiej Socj. Republiki Rad dot. ewakuacji obywateli polskich z terytorium tych republik został ostatnio w dniu 6 lipca 1945 r. zawarty układ między Rządem Polskim a Z. S. R. R. również w sprawie repatriacji. Układ ten nie zawiera już postanowień co do ulg podatkowych. Pozostają jednak w mocy ulgi nabyte przez repatriantów na mocy układów z września 1944 r. zawartych między Rządem Ukraińskiej, Białoruskiej i Litewskiej SRR. a Polskim Komitetem Wyzwolenia Narodowego.

Zwolnienia od podatków przysługują wszystkim repatriantom z terenów objętych układami, o ile odpowiadają oni następującym warunkom:

- 1) byli obywatelami polskimi do dnia 17 września 1939 r. (bez względu na obywatelstwo obecne),
- 2) przesiedlili się do Polski w okresie lat 1944—1945,
- 3) wykażą się dowodami ewakuacyjnymi w postaci kart ewakuacyjnych, zaświadczeń wyjazdowych (wiz), względnie innych dokumentów, stwierdzających fakt przesiedlenia się.

Bez spełnienia chociażby jednego z tych warunków, ulgi podatkowe nie należą się.

Ponieważ ulgi dotyczą tylko podatków państwowych, nie ma obecnie podstaw prawnych do udzielania ulg dla wszystkich repatriantów od podatków samorządowych.

Władze wymiarowe są jednak upoważnione w indywidualnych, na uwzględnienie zasługujących wypadkach stosować ulgi przez rozłożenie podatku na raty, obniżenie i umorzenie podatku i winny kierować się przy udzielaniu ulg, do chwili wydania zarządzenia przez Ministerstwo Administracji Publicznej, wyżej podanymi wytycznymi.

Wojewoda:

w/z. Ppłk. *Zietek*, Wicewojewoda.

362.

OBWIESZCZENIE

Urząd Wojewódzki Śląsko-Dąbrowski podaje do wiadomości, że decyzją Wojewody Śląsko-Dąbrowskiego z dnia 5 września 1945 r. Nr Sp.-II-78/56 zarządzono likwidację oraz ustanowiono likwidatorów stowarzyszenia zarejestrowanego p. n. „Dom Powstańca Śląskiego”. Decyzję powyższą można odebrać w Urzędzie Wojewódzkim Śląsko-Dąbrowskim, pokój Nr 323.

Obwieszczenie niniejsze zastępuje doręczenie decyzji w myśl postanowień ust. 3 art. 24 rozporządzenia o postępowaniu administracyjnym (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 341 z r. 1928).

Za Wojewodę:

(—) *Świerzowski*, p. o. Naczeln. Wydz.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

ZGUBIONE DOKUMENTY.

Unieważnia się skradzione dokumenty: dowód rejestracyjny samochodu ciężarowego marki „Gaz” C. 67195 wystawione na Zjednoczenie Fabryk Maszyn i Sprzętu Górniczego w Świętochłowicach, prawo jazdy wystawione przez Wojewódzki Urząd Samochodowy Katowice, oraz zaświadczenie wierności dla Państwa Polskiego na nazwisko *Wicik Wincenty*. 140

Unieważnia się skradzione dokumenty: 1) Kartę rozpoznawczą wystawioną przez niemieckiego komisarza gminnego obwodu Stare Herby; 2) legitymację służbową Nr 1 wystawioną przez Śląski Zakład dla Głuchoniemych w Lublińcu, 3) legitymację do noszenia broni, wystawioną przez Milicję miasta Lubliniec; 4) kartę rowerową Nr 96 wystawioną przez Magistrat miasta Lublińca — na nazwisko *Głogowski Kazimierz*, Lubliniec, Śląski Zakład dla Głuchoniemych. 142

Unieważnia się zgubioną kartę rozpoznawczą, zezwolenie na posiadanie motoroweru i kartę rzemieślniczą na nazwisko *Bonecki Karol, Stanisław, Sączów*, Nr domu 33, powiat Będzin. 147

Unieważnia się skradzione deklaracje wierności wystawione przez Urząd Gminny Godula na nazwisko *Lukasika Tomasz*, żony *Gertrudy* i córki *Gertrudy* zamieszkałych Godula, ul. Szkolna nr 4. 148

Unieważnia się zgubione zaświadczenie rejestracyjne wystawione przez Rejonową Komendę Uzupełnień w Miechowie na nazwisko *Wyrwał Jan*, zamieszkały w Chorzowie, ul. Bytomska 73 a. 149

Redakcja i Administracja: Urząd Wojewódzki Śląsko-Dąbrowski, ul. Jagiellońska 25, I, pok. 244. tel. wewn. 444 i 452

Za Redakcję: Dr. Piotr Bałowski.

Tłoczono w Drukarni Państwowej (dawn. Druk. Urz. Woj. Śl.-Dąbr.), Katowice, Francuska 33, w podw., tel. 327-54
R 529/8033